

ಮಾದಿಗರು, ಹೊಲೇರು, ಮೀಸಲಾತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಅವು ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದವು. ಆದ್ರೆ ನಾನು ಆ ಮಾತಳಿಂದ ದೂರನೇ ಇರಿದ್ದೆ. ರೋಹಿತ್ ಸತ್ತ ಮೂಲ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಾಣ್ತಾ ಹೋದ್ದು, ಇವೆಲ್ಲ ವಿಚಾರೊಳು ಅಲ್ಲಿತನ ಕಣ್ಣು ಮುಂದನೇ ಇದ್ದು...

‘ದಲಿತ’ ಅಂದ್ರ ಬಲಿಪಶು ಅಥವಾ ಕಷ್ಟದಾಗಿರೋ ಜನ ಅನ್ನಾಂಗಿ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಗಳ್ಳ ಮೀಡಿಯಾಗಳು ಏನು ತೋರಿಸ್ತಾ ಇದ್ದು, ಅದೇ ತರದ ಚಿತ್ರ ನನ್ನೊಳಗೂ ಇತ್ತು. ಅಲೋಚ್ಚಿ ಮಾಡೋ, ಜೀವಂತ ಆಗಿರೋ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಭಟಿಸೋ ದಲಿತರ ಚಿತ್ರ ಅನ್ನೋದ್ಲ ನಮ್ಮ ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಹತ್ತಿದ್ದು ನಂಗೆ ಗೊತ್ತಾಗ್ತು ಶುರುವಾತು. ನಾನು ರಂಗಭೂಮಿಲಿ ಕೆಲ್ ಮಾಡ್ಕೊತ, ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರಗಳ್ಳ ಮಾಡ್ತಾ ಇರ್ತಾಗ ಬಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಂದ್ರ, ‘ಈ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನ ಮಾಡೋವು ಯಾರು?’ ಅನ್ನೋದು. ನಂಗೆ ಅರ್ಥ ಆಗಿದ್ದು ಏನಂದ್ರ, ಆ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ್ಳ ಮಾಡೋವು ಮೇಲ್ವಾತಿ ಜನ, ಅವು ತೋರಿಸ್ತಾ ಇರೋದು ಕೆಳಜಾತಿ ಜನನ್ನ. ಅಂದ್ರ... ಸೌಕರ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದವು ಹೊಂದಿಲ್ಲದೆ ಇರವನ್ನ ತೋರಿಸ್ತಾ ಇದಾರೆ, ದುಡ್ಡು ಇರವು ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದೆ ಇರೋವು ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸ್ತಾ ಅದಾರೆ ಅಂತ ತಿಳೀತು.

ನಾನೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ ಮಾಡೋ ಹೊತ್ತಿನಾಗ ನನಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಾತು ಅಂದ್ರ, ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಅವರದ್ದೇ ಒಂದು ಕತಿ ಅದಾ, ಅದರದ್ದೇ ನರೇಟಿವ್, ಅವರದ್ದೇ ಒಂದು ‘ಹೇಳುವಿಕೆ’ ಅಂತ ಏನು ಹೇಳ್ತೀವಲ್ಲ, ಅದು ಅದಾ ಅಂತ. ಜನಗಳ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡ್ತಾ ಹೋದಾಂಗ ಅವರುಗಳು ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದ ಕತಿಗೂ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದ ನಾವು ಚಿತ್ರದೊಳಗ ನರೇಟಿವ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದ ರೀತಿಗೂ ಬಹಳೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಅನ್ನಾದು ನಂಗೆ ಅರಿವಾತು. ಹಿಂಗ ಸಂದರ್ಭಗಳ್ಳ ಜತಿಜತಿಗಿಟ್ಟು ನೋಡ್ತಾಕತ್ತಿದಾಗ ನನಗೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ? ನಾನೇನು? ಅನ್ನಾ ಹಿನ್ನೆಲೆ ತಲೆ ಹೊಕ್ಕು...

◆ ಆಮೇಲೆ...

...ಕೃಷಿ, ಸಿರಿಕಲ್ಬರ, ಮಹಿಳಾಸಂಘ

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಗ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ ಮಾಡ್ತೆ ಮೌಂಟ್ ಕಾರ್ನಲ್‌ನಾಗ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿದ್ದ ‘ರಂಗಶಂಕರ’ದಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ ಮಾಡಿ, ಪಾಂಡಿಚೇರಿನಾಗ ರಂಗಭೂಮಿ ಕೆಲ್ ಮಾಡ್ತೆ... ಆಮಾಲ್...

ನನಗಾಗಿ ನಾನು ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುಸ್ತು. ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಹಂಗದ ಅಂದ್ರ, ನಾವು ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ ಬೇಸ್ಡ್ ಜನಗಳು, ‘ಐಡೆಂಟಿಟಿ’ ಅನ್ನಾದು ಇದೂ ಆಗ್ತಾದ. ಅಂದ್ರ, ನಾನೊಬ್ಬ ‘ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ್ಳ ಮಾಡವು/ಳು’, ನಾನು ‘ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ’ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂತ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ. ಆದ್ರೆ ‘ಜನಪದ’ ನನಗೆ ಏನನ್ನು ಕಲುಸ್ತು ಅಂದ್ರ ನಾವು ಬರೀ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಹಚ್ಚೊಂಡು ಕೆಲ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀವಿ ಅಂತ. ‘ಜನಪದ’ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನಮ್ಮೇ ಅನ್ನೋ ಡಿವಿಜನ್ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು, ಇದು ಇಂಥದ್ದೇ ಫಾರ್ಮ್ ಅಂತ ಮಿತಿ ಮಾಡೋದು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನಪದದಿಂದ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಸಂಗತಿಗಳ್ಳ ಎತ್ತೊಂಡಾಗ ನಾವು ಯಾವ ಭಾಷೆ ಬಳಸ್ತೇಕು, ಏನು ಹೇಳ್ತೇಕು ಅಂತಿದ್ದೀವೋ ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ಸಿಗ್ತದೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾತು.

ನಂಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ‘ಐಡೆಂಟಿಟಿ’ ಅನ್ನಾದು ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗ ಆಗಿ ಇರ್ಬೇಕು ಅನ್ನೋ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಆಗ್ತದೆ. ‘ಐಡೆಂಟಿಟಿ’ ಅನ್ನಾದು... ಆ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ನಿಂತು ನನ್ನನ್ನ ನಾನು ‘ಕಲಾವಿದೆ’ ಅಂತ ಕರಕೊಂಡು, ನಾ ಹಾಡೋ ಹಾಡಿಗೆ ನುಡಿಸೋ ವಾದ್ಯಕ್ಕೆ ನೋಟ್ಸ್ ಬರಿಯಾದಲ್ಲ.

◆ ಇದೊಂದು ತರ ವಿಚಿತ್ರ ಅಲ್ಲಾ...

‘ಐಡೆಂಟಿಟಿ’ ಅನ್ನೋದನ್ನ ಇನ್ನೊಂದರೊಳಗೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳೋದು, ಕಲೆಯೊಳಗೆ ಕಲಾವಿದ ಕರಗೋದು ಅಂದ್ರೆ ಇದೇ ಇರಬಹುದಾ?

ಹೌದು... ಇದರೊಳಗ ನಾವು ಕಳ್ಳು ಹೋಗ್ತಾ ಹೋದ್ದಾಂಗ ನಮಗ ಗೊತ್ತಾಗ್ತದೆ, ನಾವು ‘ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರು’ ಅಂತನೋ, ‘ಜನಪದ ಸಂಶೋಧಕರು’ ಅಂತ ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಇಚ್ಛೊಂಡು ಹೋದ್ರ ಅದು ತೊಂದರೇನೇ. ನಾನು ನಾನಪ್ಪೇ ಆಗಿ ಈ ದಾರೀಲಿ ನಡೀಬೇಕು; ಮಕ್ಕಳನ್ನ, ಹೆಣ್ಣುಜೀವಗಳ್ಳ ಅರ್ಥ ಮಾಡ್ಕೊತ ಹೋಗ್ತೇಕು. ನಂಗೆ ನನ್ನ ಅಜ್ಜೀರಂಗ ಹಾಡು ಕಟ್ಟಾಕ ಬರಲ್ಲ. ಯಾಕೆ? ನಾನು ಈ